

9 Ιουνίου 2014

Πνευματικός άνθρωπος δεν είναι ο ηθικός, αλλά ο αγαπών

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ο Γέροντας Ντόμπρη (Dobri Dobrev)

Πολλές φορές ακούτε από το στόμα των ιερέων να ομιλούν για πνευματική προκοπή, ή να λένε: «Να προσπαθήσουμε να γίνουμε πνευματικοί άνθρωποι..». Όμως τι σημαίνει τελικά πνευματική προκοπή, τι σημαίνει πνευματικότητα; Μήπως τα έχουμε παρεξηγήσει μέσα στο μυαλό μας;

Όταν οι πατέρες της Εκκλησίας ομιλούν για πνευματικότητα δεν ομιλούν περί ηθικής. Η Εκκλησία αδελφοί μου μας προσφέρει πνευματικότητα, και όχι ηθική τελείωση. Ο πνευματικός άνθρωπος είναι σίγουρα και ηθικός όμως ο ηθικός δεν συνεπάγεται και το πνευματικός...Το να είμαστε ηθικά καλοί αυτό μπορούμε και μόνοι μας να το πετύχουμε, όμως δεν είναι το ζητούμενο, δεν πρέπει να γίνει αυτοσκοπός, δεν αρκεί η ηθική από μόνη της ώστε να ελκύσουμε την χάρη του Θεού. Π.χ. όσο καθαρός κι αν είσαι, όσο εγκρατής κι αν είσαι, όση αμόλυνη ζωή κι αν έχεις, εάν ζει εν παρθενία, όσο δίκαιος κι αν είσαι, με λίγα λόγια όλοι σε θεωρούν έναν ηθικό άνθρωπο, εάν δεν έχεις ταπείνωση τίποτα δεν κατάφερες..διότι «ο Κύριος ταπεινούς δίδωσι χάριν».

Για να επανέλθουμε όμως. Λέμε λοιπόν ότι η Εκκλησία, μας προσφέρει πνευματικότητα. Τι είναι λοιπόν η πνευματικότητα; Μπορεί να μετρηθεί;

Η πνευματικότητα αδελφοί μου είναι κατάστασις όπου ο άνθρωπος έχει υπερβεί τον εγωισμό, την φιλαυτία του, έχει υπερβεί τα του κόσμου και πλέον εν ταπεινώση και μετανοία ζει για τον Χριστό ,δια του Χριστού.

Ζει δηλαδή όχι για να κτίσει ένα καλό όνομα στην κοινωνία, όχι για να γίνει

διάσημος και προσφιλείς στους ανθρώπους λόγω της καθαρότητας του βίου του ή των ποικίλων αρετών του αλλά ζει για τον Χριστό, ζει για τους άλλους, ζει δια του Χριστού δηλαδή ζει μέσω του Χριστού, δια των μυστηρίων της Εκκλησίας και φτάνει στο σημείο να λέγει μαζί με τον απόστολο: «ζω δε ουκέτι εγώ ζει δε εν εμοί χριστός».

Ο πνευματικός άνθρωπος δεν είναι αυτός που έχει κάνει σπουδές στην θύραθεν σοφία, δεν είναι ούτε ο ηθικός άνθρωπος, αλλά ο μνημένος στο μυστήριο της Αγάπης.

Εάν τολμούσα να ονόμαζα ποιος είναι ο πνευματικός άνθρωπος, θα έλεγα είναι ο άνθρωπος που αγαπά. Διότι το ατέλεστο τέλος που καλούμαστε όλοι μας να αγγίξουμε και να γίνουμε μέτοχοι είναι η Αγάπη εν Χριστώ, δηλαδή η άδολη αγάπη, η ανιδιοτελής αγάπη, η αγάπη που μπορεί να φτάσει στην θυσία του Σταυρού χωρίς να κρατήσει κακία μέσα της.

«Αγάπα και κάνε ό,τι θέλεις», είπε ένας γέροντας σε κάποιον μοναχό. Διότι εάν αγαπάς, όντως, θα σου είναι αδιανόητο να στεναχωρήσεις τον πλησίον σου, να τον αδικήσεις, να τον κατακρίνεις. Εάν αγαπάς θα σου είναι αδιανόητο να ησυχάσεις μέσα στην φιλαυτία σου, μέσα στο βόλεμά σου...θα καταληφθείς από μία «μακαρία μανία» όπως λέγει ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος η οποία ακόμα και όταν το σώμα κουραστεί και αποκάμει από τους κόπους της ασκήσεως θα πραγματοποιηθεί σε σένα εκείνο το ψαλμικό: «Εγώ καθεύδω» από την ανάγκη της φύσεως, «η δε καρδιά μου αγρυπνεί» από το πλήθος του έρωτος προς Σε.

Η Αγάπη λοιπόν είναι ο σκοπός της ζωής, διότι Αγάπη είναι ο Θεός. Ο άνθρωπος λοιπόν που σκοπό έχει την ένωσή του με τον Θεό (καθ'ομοίωσιν), είναι σαν να έχει σκοπό του την απόκτηση της Αγάπης.

Λέγει πάλι ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος: «Αυτός που θέλει να ομιλή για την αγάπη είναι σαν να επιχειρή να ομιλή για τον ίδιο τον Θεόν.

Η αγάπη, ως προς την ποιότητά της είναι ομοίωσις με τον Θεόν, όσο βέβαια είναι δυνατόν στους ανθρώπους. Ως προς την ενέργειά της, είναι μέθη της ψυχής. Ως προς δε τις ιδιότητές της, είναι πηγή πίστεως, άβυσσος μακροθυμίας, θάλασσα ταπεινώσεως».

Να λοιπόν γιατί τόλμησα να πω ότι τελικά πνευματικός άνθρωπος είναι ο άνθρωπος που αγαπά, που έχει αγάπη όχι για τους φίλους και τους οικείους τους, όχι μόνο για τους ανθρώπους αλλά για όλη την κτίση!

Αγαπητοί μου αδελφοί, όλα αυτά τα αναφέρουμε, όχι για να μικροψυχήσουμε και να προσπαθήσουμε μονομιάς και απότομα να κατακτήσουμε τα κράσπεδα του Ουρανού, διότι μπορεί στην πορεία να απογοητευτούμε. Γι'αυτό δεν πρέπει να ξεχνούμε το εξής: «Ότι όπως δεν είναι δυνατόν αυτός που πέρασε μακροχρόνια ασθένεια να ανακτήσει την υγεία του μέσα σε μία στιγμή, έτσι δεν είναι δυνατόν να νικήσουμε διά μιας τα πάθη μας ή ακόμα και ένα πάθος μας» (Άγ. Ιων.Κλιμακος).

Θέλει επιμονή, θέλει υπομονή, θέλει προσευχή, προσοχή, ταπείνωση και μετάνοια. Θέλει όμως και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: Ο κάθε άνθρωπος μπορεί να κατορθώσει πολλά πράγματα στην ζωή του όμως την αγιότητα δεν μπορεί να την κατορθώσει μακράν των Μυστηρίων της Εκκλησίας. Διότι η Εκκλησία είναι ο Χριστός παρατεινόμενος εις τους αιώνες. Η Εκκλησία είναι ο Χριστός, άρα λοιπόν μακράν της Εκκλησίας, είμαστε μακράν του Χριστού, κι αν υποστηρίζουν κάποιοι ότι πιστεύουν στον Χριστό, απορρίπτοντας την Εκκλησία Του, διότι όποιος απορρίπτει την Ορθόδοξη Εκκλησία, απορρίπτει τον Χριστό και πλέον μακράν του Χριστού είναι μακράν του Φωτός, της Αλήθειας, της Αγάπης και της Αιωνίου Ζωής. Και μην πει κάποιος ότι: «εμείς δεν ποθούμε να γίνουμε άγιοι», διότι όποιος έστω και ενδόμυχα απορρίπτει συνειδητά την αγιότητα, απορρίπτει τον σκοπό της δημιουργίας του.

Όλοι μας αδελφοί μου πλαστήκαμε κατ'εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού, δηλαδή, δημιουργηθήκαμε ελεύθεροι με νου, κρίση και λογική ώστε να μεταμορφωθούμε από χοϊκούς ανθρώπους σε κατά χάριν θεανθρώπους, σε αγίους, σε όντα που ζουν μαζί με τον Θεό αρμονικά μέσα σε αιώνια ευφροσύνη. Εάν λοιπόν δεν θέλουμε ένα τέτοιο μέλλον...είμαστε άξιοι των επιλογών μας.

Θα κλείσω με ένα απόσπασμα από το βιβλίο της Κλίμακος του Αγίου Ιωάννου στο οποίο ο Άγιος μας δείχνει τον δρόμο από την γη των παθών προς τον Ουρανό της Αγάπης.

Λέγει ο Άγιος: «Η ελάττωσις του κακού γεννά την αποχή από το κακό. Η αποχή από το κακό είναι η αρχή της μετανοίας. Η αρχή της μετανοίας είναι η αρχή της σωτηρίας. Η αρχή της σωτηρίας είναι η καλή πρόθεσις. Η καλή πρόθεσις γεννά τους κόπους. Αρχή των κόπων είναι οι αρετές. Η αρχή των αρετών είναι το άνθος (της πνευματικής ζωής). Το άνθος της αρετής είναι η αρχή της (πνευματικής) εργασίας. Η (πνευματική) εργασία είναι τέκνο της αρετής• και αυτής τέκνο η συνέχισις και η συχνότης της εργασίας. Καρπός και τέκνο της συνεχούς και επιμελούς εργασίας είναι η έξις, (η μόνιμη δηλαδή συνήθεια). Και τέκνο της έξεως είναι η ποίωσις , (να γίνη δηλαδή η αρετή ένα με την ψυχή, φυσική κατάστασίς της).

Η ποίωσις στο καλό γεννά τον φόβο (του Θεού) και την ευλάβεια. Ο φόβος γεννά την τήρησι των εντολών – είτε των επουρανίων είτε των επιγείων. Η τήρησις των εντολών είναι απόδειξις της αγάπης (προς τον Θεόν και τον πλησίον). Αρχή της αγάπης είναι το πλήθος της ταπεινώσεως. Το πλήθος δε της ταπεινώσεως είναι θυγατέρα της απαθείας. Και η απόκτησις της απαθείας είναι η πληρότης της αγάπης, δηλαδή η πλήρης κατοίκησις του Θεού σε όσους έγιναν με την απάθεια «καθαροί τη καρδιά...ότι αυτοί τον Θεόν όψονται».

Η πνευματική ζωή είναι η ζωή της συγχωρετικότητος και της αγάπης. Εάν δεν συγχωρούμε και δεν αγαπούμε...μην πλανόμεθα, δεν ζούμε πνευματική ζωή όσο και

“ηθικά αμόλυντοι” κι ας είμαστε, διότι “Ο αγαπών εκ του Θεού γεγένηται και γινώσκει τον Θεόν”.

Αρχιμ. Παύλος Παπαδόπουλος

Πηγή: tokandylaki.blogspot.gr